

A klímaszorongás és a klímariogatózás alaptalansága

Szarka László Csaba

geofizikus-mérnök, az MTA rendes tagja,
a PBK energia-munkacsoport elnöke

A Családtudományi Szövetség
„IV. Párkapcsolati kultúra és demográfia” c. konferenciája

Budapest, 2025. november 28.

A Professzorok Batthyány Köre (PBK) energia-munkacsoportja (2022–)

néhány megállapítása:

- **Az energiaügy klímapolitikai alárendeltsége törvényszerűen vezet irracionalitásokhoz.**
- **Az energetikai zöldátállás lehetetlen, környezetromboló és emberellenes.**
- **A globális klímapolitika alapjai ingatagok, következményei tragikusak.**
- **A globális klímapolitika propagandájának egyik tragikus következménye a „klímaszorongás”.**

Felvettük a Fiatalok Batthyány Körével a kapcsolatot, és népesedésügyi képviselőjüket (Péterfi Barnát) meghívtuk három rendezvényünkre

- **Sátoraljaújhely, 2023. október 13-14. (PBK-konferencia)**
- **Budapest, 2024. január 22. (Mennyi? Mi mennyi? II.)**
- **Tusványos, 2024. július 25. (Klíma és energia – mellébeszélés nélkül)**

A Professzorok Batthyány Körének 2023. évi konferenciáján (Sátoraljaújhely, 2023. 10. 13.)...

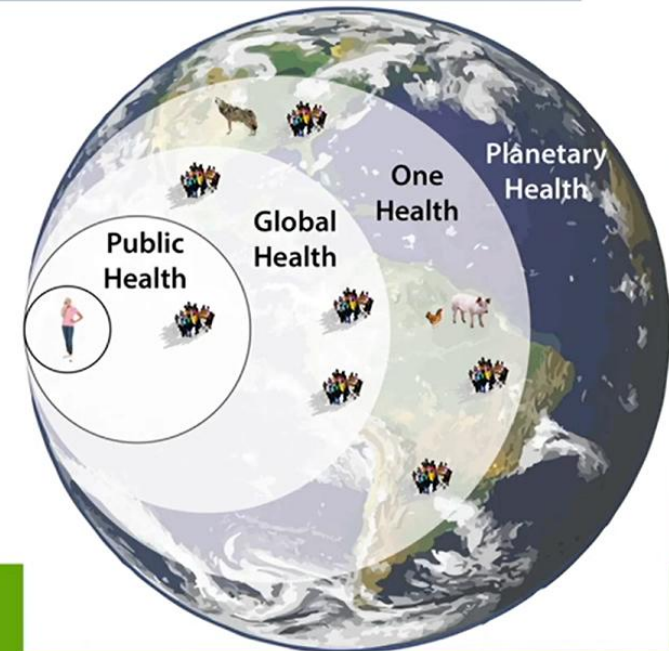
... Péterfi Barna elmondta, hogy a fiatalokat rettentően érdekli a klímaváltozás, függetlenül attól, hogy létezik-e vagy nem. 1. Ha nem létezik, akkor miért van erről diskurzus, 2. ha létezik, akkor túl van tolva a PR-ja, ugyanis nem mindegy, milyen úton érkezünk meg a kívánt célhoz. Fiatal korán a klímaszorongás társadalmi – konkrétan demográfiai – következményét emelte ki. A klímaszorongásról tíz éve még alig hallottunk, de az UNICEF 2022-es Magyarország-felméréséből az jött ki, hogy a 13-25 évesek 90 százaléka érez szorongást a jövővel kapcsolatban a klímaváltozás miatt. Egy 2021-es nemzetközi tanulmányban – amelyben tízezer 16-25 éves embert kérdeztek meg a klímaváltozással kapcsolatos attitűdről – úgy találták, hogy 59 % nagyon, 87 % legalább közepesen aggódik. A 7-12 éves korosztály 71%-ban aggódik a klímaváltozás miatt. Emiatt van az, hogy az emberek 40 százaléka elbizonytalanodott a gyermekvállalás terén. Eljutottunk oda, hogy reggelente azon aggódunk, hogy évek-évtizedek múlva nem lesz országunk, nem lesz Földünk. Érthető, hogy sokaknak még a gyermekvállalástól is elment a kedve. Ha száz év múlva elpusztul a Föld, nem érdemes gyereket szülni. ...

Álláspontom vázlatos áttekintése

- 1. Van klímaváltozás, hiszen a klíma mindig is változott, ugyanúgy, mint az idő.
(„Milyen az idő?”)
A klímaváltozás helyett – az időjárás példájára – mondhatnánk akár „klímajárást”.**
- 2. A jelenkori éghajlatváltozásban nincs semmi rendkívüli, továbbá
nincs semmiféle tudományos bizonyíték arra, hogy azt az ember okozza.
A klímamodellezésnek bizonyító ereje nincs.**
- 3. Az ún. konszenzus 1985-ből ered, figyelmen kívül hagyva a legutóbbi 40 év felismeréseit.**
- 4. 1992-ben az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében (UNFCCC) bevezetett
definíció szerint a klímaváltozás eleve nem lehet egyéb, mint az „ember
légműködés-változtató tevékenységének hatása”.**
- 5. Azóta a megfigyelt klímaváltozásokért a globális média az embert teszi felelőssé.**
- 6. A klímaszorongás ennek a klímariogatásnak a következménye.**

Ma az enyémmel ellentétes nézet dominál:

az ökoszorongás a klímaválságra adott racionális és gyakorlati válasz - motiválja a környezetbarát magatartást

MTA 200 ÉVES
A MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

ELTE | PPK

EMBER-KÖRNYEZET
TRANZAKCIÓ
INTÉZET

MTA.HU

Dúll Andrea (az MTA VEAB Quo vadis modern civilizáció? – a fenntarthatóság globális kihívásai c. konferencián, 2025.11.20.

https://www.youtube.com/watch?v=8Edr_Q3R1IE&list=PLW1yAR6p9HvdqiqTPOG3QUH6WF2-j3ILS&index=2

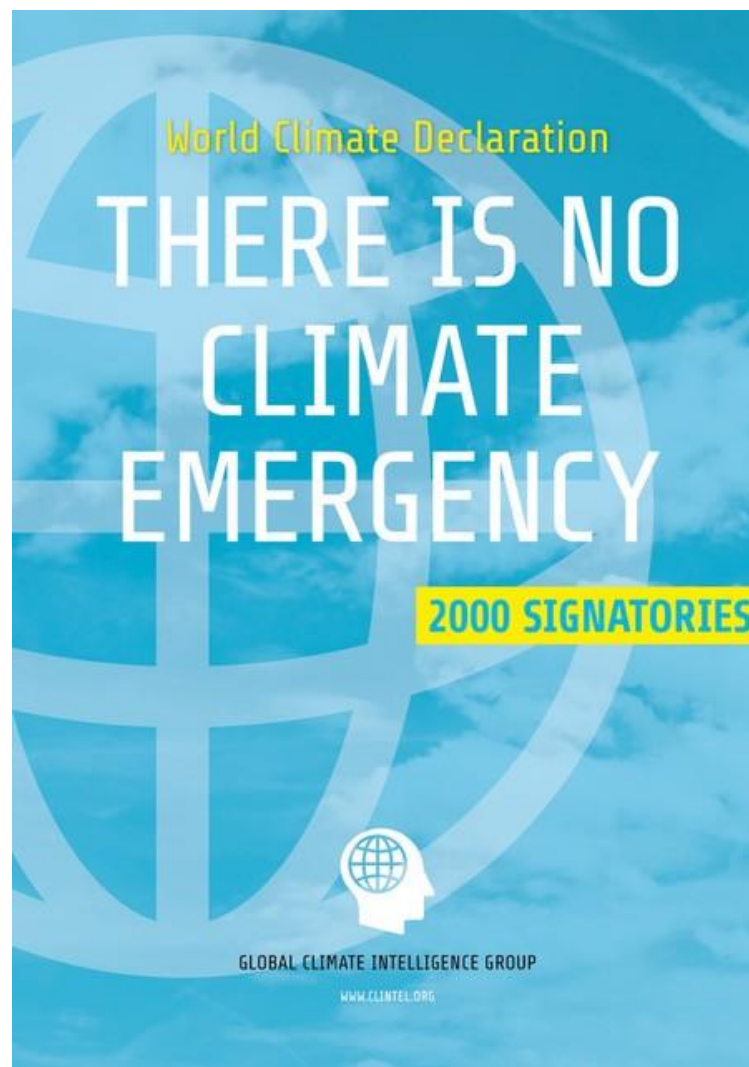
Kérdés, hogy van-e klímaválság.

Akik szerint nincs klímaválság („klímavészhelyzet”), tehát nincs ok a klímaszorongásra, pl.:

A Critical Review of Impacts of Greenhouse
Gas Emissions on the U.S. Climate

Climate Working Group
United States Department of Energy
July 23, 2025

„A természet a maga módján ma is rendben működik, nincs ún. klímavészhelyzet. Fel kell hagyni a társadalom globálisan szervezett, pánikkeltő félretájékoztatásával.”

PBK energia-
munkacsoport tagjai

Jogos-e az ún. ökolábnyom miatti szorongás?

Ökológiai lábnyom: egy tevékenység által igényelt biológiailag produktív föld- és vízterület mértéke. Általában egyénekre, populációkra, intézményekre vagy termékekre alkalmazzák. A nemzeti lábnyom- és biokapacitás-számlákban egy ország vagy a világ lakossága által igényelt biokapacitásra utal, amelyre az általa fogyasztott erőforrások előállításához és szállításához, a lakott városi infrastruktúra elhelyezéséhez és a keletkező hulladék elnyeléséhez van szükség a meglévő technológia és erőforrás-gazdálkodási gyakorlatok alkalmazásával. Globális hektárban mérik. (<https://data.footprintnetwork.org>)

Az ökológiai lábnyom összetevői:

York University Ecological Footprint Initiative, FoDaFo & Global Footprint Network. Public Data Package of the Core Results of the National Footprint and Biocapacity Accounts, 2025 Edition. Produced for the Footprint Data Foundation and distributed by Global Footprint Network. Available online at: <https://data.footprintnetwork.org>

ÖKOLÁBNYOM =

KARBONLÁBNYOM, 60 %

+

BEÉPÍTETT LÁBNYOM

+

HALÁSZATI LÁBNYOM

+

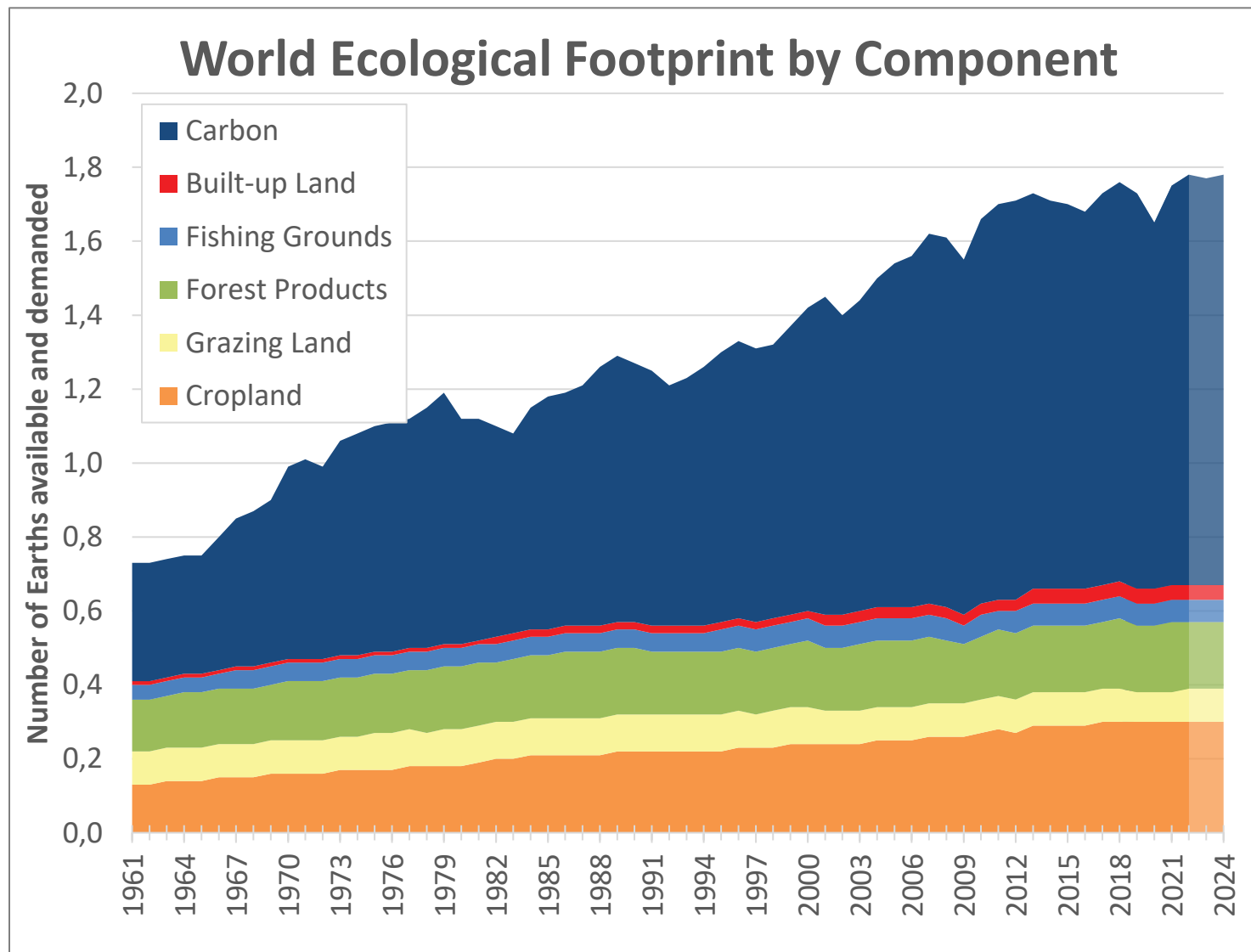
ERDÉSZETITERMÉK-LÁBNYOM

+

LEGELŐLÁBNYOM

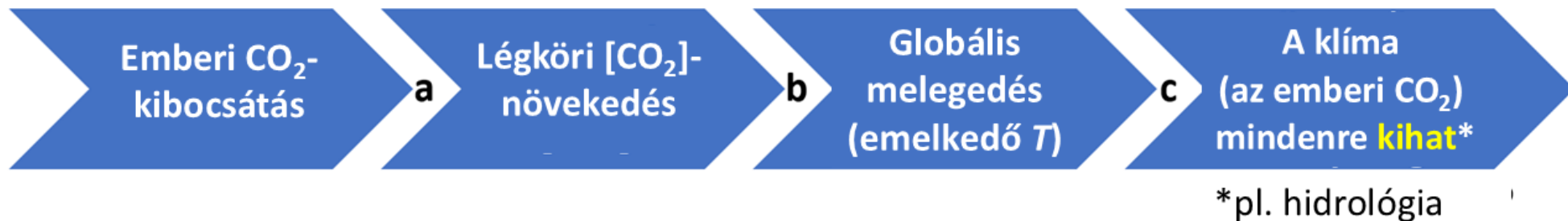
+

SZÁNTÓFÖLDI LÁBNYOM

A klímaváltozás oksági lánc: két lehetőség

Uralkodó, de valószínűtlen oksági lánc („konszenzus” 1985-től):

Alternatív oksági lánc:

Koutsoyiannis, 2025

A vita folyamatban van. (Legközelebbi alkalom: MTA Nagyterem, 2025. december 8.)

Amennyiben a második oksági lánc felel meg a valóságnak, az „ökolábnyom” kevesebb, mint fele a számítottnak.

Az ún. ökolábnyomra való hivatkozás alaptalanná válna.

A 33. Bálványosi Nyári Egyetem, PBK energia-munkacsoport pódiumbeszélgetésén elhangzott:

Péterfi Barna szerint a klímapánik ijesztő mértékben terjed az egész világon, így Magyarországon is. A klímapánik-keltés a demográfiai helyzet alakulására is komoly fenyegetést jelent. A reménytelenséget a média és a globális döntéshozók terjesztik.

Szarka László Csaba szerint nincs semmiféle globális éghajlati összeomlás, ami az embernek tulajdonítható lenne. Számolnunk kell viszont azzal az eshetőséggel, hogy valakik netán tudatosan akarják összeomlasztani a civilizációt. A mélyzöld energiaátmenetet akarók érvei közül a klímaváltozási hatolt a legmélyebbre, mert az ENSZ – hazánkban a 1995. évi LXXXII. törvénnyel ratifikált – Éghajlatváltozási Keretegyezményének önkényes definíciója szerint az éghajlatváltozás eredendően az ember légkörösszetétel-változtató hatását jelenti. Tanárok, jogászok, közgazdászok tömege kizárólag az e törvénnyel szentesített klímaváltozás-definíciót ismeri. Olyan időjárási eseményekről sugallják, hogy emberi eredetű, amelyek vulkánkitöréstől (pl. Hunga Tonga), az El Niño-jelenségtől, illetve a naptevékenységtől erednek. Lényegében mindennek megvan a természeti oka, még ha azt a bonyolult földrendszerben nehéz is beazonosítani. Az intézményes tudomány szerint már minden tisztázódott, holott ezt valójában csak az IPCC jelentés-összefoglalóinak készítői állítják. Az égvilágon semmi sem bizonyítja, hogy az éghajlat a klímamodellek szerint működne. Kötelességünk utánajárni annak, hogy a zöldátállási és világalakítás klímaváltozási érvelése csakugyan valós-e, vagy esetleg tévedésen, netán hazugságon alapul.

Ez egy világméretű kampány része volt:

KIK VAGYUNK ▾ IRODÁINK ▾ MIT CSINÁLUNK ▾ PARTNERSÉGEK ▾ HÍR ▾ INSPIRÁCIÓK

KLÍMAHŐSÖK: FIATALOK A KLÍMAVÁLTOZÁS ELLENI KÜZDELEMBEN

A WWF arra ösztönzi a közép- és kelet-európai fiatalokat, hogy indítsanak klímavédelmi kezdeményezéseket

Több tucat jelentés és kutatás bizonyítja, hogy a körülöttünk lévő éghajlat változik, megváltoztatva az általunk ismert világot és az életünket. A tudósok biztosak abban, hogy a **globális felmelegedés**, az **északi-sarki jég olvadása** és az ezt követő **természeti katasztrófák emberi cselekedetek vagy tétlenség eredményei**. A WWF, a **természetvédelemnek és a természet és az ember közötti harmónia** előmozdításának elkötelezett szervezet egyik legfontosabb küldetése a klímaválság elleni küzdelem. Ennek elérése érdekében a WWF **klímahősöket** keres!

© WWF-Bulgária

BE A CLIMATE ACTION SUPERHERO!

Climate change is a menace to our world. Our league of superheroes are taking action now and they want YOU to join them!

© United Nations Sustainable Development Goals

A klímaszorongás és a klímariogatás
megalapozott.

Greta Thunberg
„I want you to panic”

A klímaszorongás és a klímariogatás
alaptalan.

Naomi Seibt
„I want to convey that there is hope”

https://www.klimatudomany.hu/wp-content/uploads/2025/11/2025_10_31_Szarka-L-Cs_Naomi_Seibt-Budapest_2021.pdf

TESSÉK VÁLASZTANI!